

ZARZĄDZENIE DYREKTORA **SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 36 W BYDGOSZCZY**

W sprawie: procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

§ 1

W związku z możliwością wystąpienia agresywnych i niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły obowiązują procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia:

- 1) agresywne zachowanie ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych,
- 2) agresywne zachowanie ucznia (bójka, pobicie),
- 3) stosowanie przez ucznia agresji słownej (wulgaryzmów),
- 4) obrażanie nauczycieli i pracowników szkoły przez uczniów,
- 5) samowolne opuszczanie szkoły przez ucznia,
- 6) agresywne zachowanie uczniów wobec siebie i osób dorosłych,
- 7) agresywne zachowania nauczycieli, pracowników szkoły wobec uczniów,
- 8) wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji

- 9) palenia papierosów przez uczniów,
- 10) dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności,
- 11) kradzieży dokonanej przez uczniów,
- 12) wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego,
- 13) wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub – przestępstwa,
- 14) w przypadku , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki,
- 15) w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk,
- 16) w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków,
- 17) wobec ucznia sprawiającego trudności wychowawcze,
- 18) w przypadku wysokiej nieusprawiedliwionej absencji ucznia
- 19) w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy),
- 20) w przypadku fałszerstwa,
- 21) osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły,
- 22) w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada niebezpieczne narzędzie,
- 23) w przypadku podejrzenia molestowania seksualnego ucznia,
- 24) w przypadku podejrzenia przemocy psychicznej lub fizycznej wobec ucznia.

§ 2

W przypadku wystąpienia na terenie Szkoły sytuacji zagrożenia wymienionych w § 1 zaleca się poinformowanie dyrektora szkoły oraz podjęcie działań stosowne do okoliczności.

Poszczególne działania zawarte są w załącznikach od 1-23.

Zarządzenie obowiązuje od dnia 15 września 2019r.

Załącznik nr 1

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku nieskuteczności rozmowy zawiadomienie poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia pedagoga / psychologa / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownik/ nauczyciela szkoły. Zaprowadzenie do gabinetu pedagoga lub psychologa szkolnego. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy do świetlicy szkolnej lub czytelní.
4. W sytuacji koniecznej skorzystanie przez nauczyciela z możliwości przytrzymania ucznia.
5. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabraniu go z lekcji.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i/lub policji albo pogotowia ratunkowego.
7. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu podpisanie przez rodzica/opiekuna zgody na przytrzymywanie dziecka w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego oraz innych uczniów.
8. W sytuacji braku wymaganej zgody wzywanie policji / pogotowia ratunkowego w przypadku pojawienia się zachowania agresywnego.
9. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami ucznia przez wychowawcę/ pedagoga/ psychologa w celu doboru odpowiednich form pomocy dla dziecka.
10. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami skierowanie przez szkołę wniosku do sądu.

Załącznik nr 1a

Bydgoszcz,.....

Zgoda

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna/ córki..... w sytuacjach, kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych uczniów.

Data i podpis rodzica/prawnego opiekuna

.....

Załącznik nr 2

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie):

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie), zobowiązany jest do natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary i przerwania aktu przemocy.
2. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i ewentualną pomoc medyczną wszystkim uczestnikom zajęcia. Jeśli to możliwe, przeprowadza rozmowę ustalającą przyczyny i okoliczności zdarzenia.
3. O zaistniałej sytuacji nauczyciel informuje wychowawcę klasy, który wraz z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem.
4. Nauczyciel/wychowawca informuje o przebiegu zdarzenia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia.
5. Wychowawca we współpracy z pedagogiem/psychologiem pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych.

W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony ucznia, pedagog i wychowawca klasy podejmują współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kierują wnioskiem do sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

Załącznik nr 3

Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy):

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
2. Wpisanie uwagi do dziennika elektronicznego.
3. Powiadomienie wychowawcy.

W przypadku braku poprawy:

1. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem.
2. Powiadomienie rodziców.
3. Skierowanie ucznia na rozmowę z pedagogiem.
4. Przeprowadzenie rozmowy z dyrektorem i pedagogiem w obecności rodziców/opiekunów w sytuacji, kiedy uczeń nadal używa wulgaryzmów.
5. Nagana dyrektora lub wnioskowanie o przeniesienie ucznia do innej klasy w przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań.
6. Powiadomienie policji.

Załącznik nr 4

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły:

1. Zgłoszenie problemu wychowawcy oraz wpisanie uwagi do dziennika elektronicznego.
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
3. Zobowiązanie ucznia do przeprosin nauczyciela/pracownika szkoły wobec świadków zdarzenia, gdy uczeń obraził nauczyciela/pracownika szkoły w obecności osób trzecich.
4. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/opiekunów i wezwanie ich do szkoły.
5. Prawo zgłoszenia przez nauczyciela/pracownika szkoły zaistniałej sytuacji na policję lub wniesienie pozwu z powództwa cywilnego.

Załącznik nr 5

Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia:

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub - w przypadku jego nieobecności - dyrektora.
2. Wychowawca lub dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców/opiekunów ucznia.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/opiekunami wychowawca informuje dyrektora szkoły, który podejmuje dalsze decyzje.

Załącznik 6

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania uczniów wobec siebie i osób dorosłych

1. Przerwanie negatywnego zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. Powiadomienie wychowawcy klasy o zaistniałym konflikcie.
3. Przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego i mediacji przez wychowawcę ze stronami konfliktu.
4. Zawiadomienie o zdarzeniu rodziców sprawcy i ofiary konfliktu.
5. W razie konieczności poinformowanie dyrektora/wicedyrektora, który zawiadamia policję.
6. Ustalenie przez wychowawcę rodzaju kary dla sprawcy przemocy w oparciu o obowiązujący system kar i powiadomienie o wyznaczonej karze sprawcy i jego rodziców.
7. Inicjowanie przez wychowawcę spotkania zespołu wychowawczego w przypadku powtarzających się zachowań agresywnych ucznia lub grupy uczniów celem wspólnego rozwiązania problemu. Umożliwienie uczestnictwa w spotkaniu rodzicom sprawcy problemów.

Załącznik nr 7

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania nauczycieli i/lub pracowników szkoły wobec uczniów:

1. Na wniosek ucznia, pracownika szkoły lub rodziców dyrektor przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające z udziałem obu stron konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów wobec pracownika szkoły dyrektor podejmuje działania dyscyplinarne przewidziane w Regulaminie pracy, Kodeksie pracy lub Karcie Nauczyciela.

Załącznik nr 8

Procedura postępowania wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji:

1. Upomnienie ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
2. Uspokojenie sytuacji w klasie i kontynuowanie zajęć, a po ich przeprowadzeniu poinformowanie o zajściu wychowawcy klasy.
3. Powiadomienie rodziców przez wychowawcę w przypadku powtarzającego się zachowania i wymierzenie kary zgodnej z przyjętym systemem kar.
4. W przypadku braku reakcji na upomnienia nauczyciela wezwanie poprzez przewodniczącego klasy lub innego ucznia wychowawcę klasy, dyrektora lub wicedyrektora szkoły celem odizolowania ucznia od zespołu klasowego.
5. Inicjowanie przez wychowawcę spotkania zespołu wychowawczego w przypadku powtarzającego się zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji celem wspólnego rozwiązania problemu. Umożliwienie uczestnictwa w spotkaniu rodzicom sprawcy problemów.

Załącznik nr 9

Procedura postępowania wobec uczniów palących papierosy :

1. Zgłoszenie wychowawcy klasy lub pedagogowi szkolnemu przypadku palenia tytoniu przez ucznia.
2. Powiadomienie przez wychowawcę rodziców ucznia o zdarzeniu.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego rozmowy dyscyplinującej i profilaktycznej z uczniem. Poinformowanie go o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu przez nieletnich.
4. Zobowiązanie ucznia przez wychowawcę klasy do przygotowania godziny wychowawczej dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu lub do wykonania gazetki ściennej na ten temat w razie powtarzających się przypadków palenia tytoniu przez ucznia.
5. Organizowanie przez wychowawcę klasy w porozumieniu z pedagogiem spotkania z rodzicami ucznia oraz nałożenie na ucznia stosownej kary w przypadku niezaprzestania palenia przez niego tytoniu.

Załącznik nr 10

Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności:

1. Przeprowadzenie rozmowy ze wszystkimi świadkami zdarzenia.
2. Ustalenie sprawcy lub sprawców.
3. Zawiadomienie rodziców/opiekunów o zdarzeniu i szkodzie.
4. Zobowiązanie rodziców/opiekunów do naprawienia uszkodzonego mienia lub pokrycia kosztów jego naprawy bądź wymiany.
5. W przypadku szkody materialnej o znacznej wartości powiadomienie policji przez dyrektora szkoły.

Załącznik nr 11

Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów:

1. Wyjaśnić sytuację, a jeśli jest to możliwe ustalić sprawcę/sprawców i świadków zdarzenia.
2. Powiadomić rodziców sprawcy kradzieży oraz rodziców poszkodowanego.
3. W przypadku braku sprawcy powiadomić rodziców o możliwości dochodzenia roszczeń przy udziale policji.

Załącznik nr 12

Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel, który dostrzegł zagrożenie, udziela pierwszej pomocy bądź zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza w przypadku doznania przez ofiarę obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia o sytuacji dyrektora szkoły.
3. Dyrektor (w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub nauczyciel) powiadamia rodziców ucznia.
4. Następnie niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba i jest to możliwe, ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

Załącznik nr 13

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub – przestępstwa:

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły o zdarzeniu.
2. Dyrektor (w razie jego nieobecności wicedyrektor lub nauczyciel) ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Nauczyciel (lub inna osoba przez niego upoważniona) przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie placówki) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Dyrektor lub nauczyciel powiadamia rodziców ucznia.
5. Dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Dyrektor lub nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub miejsce zdarzenia do czasu przyjazdu policji.

Załącznik nr 14

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki:

1. Nauczyciel dokonuje zabezpieczenia znalezionej substancji przed uszkodzeniem przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności.
2. Uniemożliwia dostęp do substancji osobom niepowołanym.
3. W zakresie działań pedagogicznych nauczyciel ustala osoby odpowiedzialne za pojawienie się substancji w szkole.
4. Informację o zaistniałym zdarzeniu przekazuje dyrektorowi, który zawiadamia policję. W przypadku ewentualnej nieobecności dyrektora, policję wzywa wicedyrektor lub nauczyciel zajmujący się zdarzeniem.
5. Po przyjeździe policji nauczyciel niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przedstawia fakty dotyczące zdarzenia.
6. Nauczyciel o zdarzeniu informuje rodziców.
7. Nauczyciel sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.

Załącznik nr 15

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki:

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni lub innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. O zdarzeniu informuje dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
3. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która podejmuje dalsze działania.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
5. Nauczyciel sporządza notatkę ze zdarzenia.

Załącznik nr 16

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy lub pedagoga.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, zapewnia mu pomoc medyczną.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Dyrektor decyduje, gdy rodzice odmówią odebrania dziecka lub nie ma z nimi kontaktu, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji. Dalsze decyzje w tym zakresie podejmuje lekarz.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia policję, która podejmuje dalsze działania.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu..

Załącznik nr 17

Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze:

1. Wychowawca przeprowadza diagnozę sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Wychowawca podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Wychowawca informuje rodziców o istniejących trudnościach i zapoznaje ich ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. Wychowawca informuje pedagogów i psychologa, którzy działają w zakresie swoich obowiązków, a dyrektor proponuje odpowiednie formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
5. O braku współpracy z rodzicami wychowawca informuje dyrektora szkoły.

Załącznik nr 18

Procedury postępowania w przypadku wysokiej nieusprawiedliwionej absencji ucznia

1. Wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicami ucznia w celu ustalenia przyczyny nieobecności (jeżeli nie ma możliwości kontaktu telefonicznego, pedagog przeprowadza wywiad środowiskowy).
2. W określonych sytuacjach (w porozumieniu z wychowawcą i pedagogiem) dyrektor powiadamia rodziców na piśmie o konieczności osobistego kontaktu ze szkołą.
3. Dyrektor przesyła do rodziców pismo zgodnie z procedurą administracyjną dotyczącą egzekwowania obowiązku szkolnego.

W przypadku niemożności wyegzekwowania obowiązku szkolnego lub występowania innych okoliczności, dyrektor wnioskuje do sądu o wgląd w sytuację ucznia.

Załącznik nr 19

Procedury postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy):

1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol (papierosy) i zabezpiecza go przed zniszczeniem.
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę pedagoga. Zawiadamia wychowawcę.
3. Pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który natychmiast wzywa rodziców/opiekunów do szkoły i informuje o zaistniałej sytuacji.
4. Pedagog rozmawia z uczniem w obecności, wychowawcy i rodziców/opiekunów. Ustala pochodzenie alkoholu /papierosów, jego ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
5. Dyrektor szkoły informuje policję o miejscu zakupu alkoholu lub papierosów przez nieletnich.
6. Pedagog sporządza notatkę ze zdarzenia.
7. Podczas rozmowy dyrektor informuje rodziców/opiekunów i ucznia o konsekwencjach czynu.

Załącznik nr 20

Procedury w przypadku dokonania fałszerstwa.

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.).

Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

1. Nauczyciel wzywa i powiadamia rodziców/opiekunów ucznia w celu wyjaśnienia sytuacji.
2. Nauczyciel po konsultacji z dyrektorem szkoły informuje ucznia oraz jego rodziców/opiekunów o konsekwencjach wynikających z dokumentacji szkoły.
3. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw szkoła kieruje sprawę na policję.

Załącznik nr 21

Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły

Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji:

1. Pracownik prosi o opuszczenie terenu szkoły
2. W przypadku stawiania oporu pracownik zawiadamia dyrektora szkoły, a ten informuje policję.
3. Pracownik/nauczyciel nie przekazuje dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
4. Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem lub na podstawie wcześniejszej zgody przekazuje dziecko innym osobom upoważnionym do odbioru dziecka ze szkoły (wskazanym na piśmie wychowawcy czy nauczycielowi świetlicy przez rodziców lub opiekunów), pod warunkiem, że osoby te są trzeźwe.
5. W przypadku braku możliwości kontaktu z innym opiekunem ucznia, pracownik/nauczyciel informuje dyrektora, który podejmuje dalsze decyzje.

Załącznik nr 22

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie niebezpieczne narzędzie:

1. Nauczyciel o swoich podejrzeniach lub zgłoszeniu otrzymanym od innych osób informuje dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy.

2. Wychowawca klasy, a w przypadku jego nieobecności inny nauczyciel, nakazuje, aby uczeń wyjął wszystkie przedmioty z kieszeni lub torby szkolnej. Odbywa się to w obecności innej osoby dorosłej.

3. Gdy uczeń odmawia przekazania niebezpiecznego narzędzia, dyrektor wzywa policję, która wykonuje czynności wg posiadanych kompetencji.

4. Wychowawca o zaistniałym zdarzeniu powiadamia rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do szkoły.

5. W sytuacji, gdy uczeń dobrowolnie oddał niebezpieczne narzędzie, zostaje ono przekazane rodzicom/opiekunom.

6. W przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznych przedmiotów, których posiadanie jest zabronione przez zapisy w dokumentacji szkoły, dyrektor niezwłocznie powiadamia policję.

7. W przypadku usiłowania użycia przez ucznia niebezpiecznego narzędzia nauczyciel zobowiązany jest do:

- odizolowania pozostałych uczniów i zapewnienie im bezpieczeństwa

- poinformowania dyrektora, który decyduje o wezwaniu odpowiednich służb.

Załącznik nr 23

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia molestowania seksualnego ucznia:

1. Nauczyciel informuje wychowawcę, pedagoga i dyrektora o podejrzeniu molestowania ucznia, sporządza notatkę z rozmowy z uczniem lub informatorem.
2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem, diagnozuje problem.
3. Pedagog wzywa rodziców lub rodzica, który nie jest sprawcą przemocy seksualnej (jeśli problem dotyczy domu rodzinnego).
4. Pedagog sporządza notatkę z podjętych działań.
5. Pedagog przygotowuje informacje dla rodziców o placówkach wspomagających dziecko.
6. Pedagog i/lub dyrektor informują rodziców o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązku zgłoszenia przemocy odpowiednim instytucjom. Pedagog na bieżąco informuje dyrektora i wychowawcę o swoich działaniach.
7. Dyrektor składa wniosek do sądu o wgląd w sytuację dziecka i/lub zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Załącznik nr 24

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy psychicznej lub fizycznej wobec ucznia:

1. Nauczyciel informuje wychowawcę, pedagoga i dyrektora o podejrzeniu stosowania przemocy psychicznej lub fizycznej wobec ucznia, sporządza notatkę z rozmowy z uczniem lub informatorem.
2. Pedagog / pedagog specjalny / psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem, diagnozuje problem.
3. Wychowawca lub pedagog wzywa rodziców lub rodzica, który nie jest sprawcą przemocy (jeśli problem dotyczy domu rodzinnego), następnie stosującego przemoc. W przypadku samotnego rodzicielstwa do szkoły przychodzi rodzic/opiekun.
4. Pedagog sporządza notatkę z podjętych działań.
5. Pedagog przygotowuje informacje dla rodziców o placówkach wspomagających dziecko.
6. Pedagog i/lub dyrektor informują rodziców o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązku zgłoszenia przemocy odpowiednim instytucjom. Wychowawca / pedagog / pedagogi specjalni / psycholog monitorują sytuację ucznia i na bieżąco informują dyrektora o swoich działaniach.
7. Jeśli przemoc nadal występuje, dyrektor składa wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodzinną dziecka i/lub zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Załącznik nr 25

Procedura postępowania w przypadku dokonania przez ucznia samookaleczenia na terenie szkoły

W przypadku stwierdzenia, że uczeń próbował dokonać lub dokonał samookaleczenia bądź narażał swoje życie i zdrowie:

1. Nauczyciel interweniujący zabezpiecza ucznia, udziela mu wsparcia. Pod żadnym pozorem nie może pozostawiać ucznia samego.
2. Jak najszybciej zapewnia sobie pomoc innego nauczyciela, pracownika szkoły.
3. Odbiera niebezpieczne przedmioty, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, aby nie posłużyły uczniowi do wyrządzenia sobie krzywdy.
4. Niezwłocznie powiadamia o zaistniałej sytuacji Dyrekcję Szkoły i rodziców/opiekunów.
5. W razie konieczności udziela uczniowi pomocy przedmedycznej, a jeżeli życie i zdrowie ucznia są zagrożone, natychmiast wzywa pogotowia ratunkowe, o czym powiadamia rodziców.
6. Zapewnić opiekę pozostałym uczniom z pomocą innego nauczyciela lub personelu szkoły.
7. Po przybyciu rodzica do szkoły, jeżeli nie było potrzeby wezwania pogotowia ratunkowego, nauczyciel opiekujący się dzieckiem przekazuje rodzicowi informację na temat poziomu zagrożenia życia i zdrowia dziecka oraz konieczności podjęcia działań w zakresie pomocy dziecku.
8. Rodzic podpisuje zobowiązanie, że skonsultuje się ze specjalistami w celu uzyskania pomocy dla swojego dziecka – Załącznik 1.
9. Rodzic podpisuje oświadczenie, że odbiera dziecko ze szkoły – Załącznik nr 2.
10. Osoba przeprowadzająca interwencję sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
11. Jeśli rodzic nie przybył do szkoły, psycholog/pedagog/wychowawca telefonicznie ustala z rodzicem termin spotkania w szkole. Na spotkaniu zostaną omówione niepokojące zachowania świadczące o trudnej sytuacji dziecka.
12. W przypadku braku współpracy rodzica ze szkołą, niewywiązania się z ustaleń i przy braku poprawy funkcjonowania ucznia wychowawca w porozumieniu ze specjalistami rozważa decyzję o skierowaniu do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nietletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną.

ZAŁĄCZNIK nr 1

Potwierdzamy, że zostaliśmy powiadomieni o problemach, jakich doświadcza nasze dziecko
(imię i nazwisko dziecka)
oraz o konieczności zapewnienia mu pomocy i wsparcia.

Zostały nam przekazane numery telefonów i adresy miejsc, gdzie możemy uzyskać pomoc.

Data i miejscowość.....

Podpis rodziców/opiekunów.....

Podpis osoby pomagającej.....

ZAŁĄCZNIK nr 2

Oświadczam, iż odbieram syna/córkę..... ze szkoły oraz, że od tego momentu przejmuję nad nim/nią pełną odpowiedzialność.

Zobowiązuję się do udzielenia niezbędnej opieki, w tym – w razie potrzeby specjalistycznej.

Przyjmuję do wiadomości, że szkoła poinformowała mnie o zaistniałym zdarzeniu kryzysowym oraz o obowiązku dalszego monitorowania stanu dziecka.

.....

Podpis rodzica/opiekuna prawnego

Data i miejscowość

Załącznik nr 26

Procedura postępowania w przypadku sygnałów, myśli, prób samobójczych.

1. Nauczyciel//pedagog/psycholog zabezpiecza ucznia (przebywa z uczniem do czasu przyjazdu pogotowia) i uniemożliwia mu wyrządzenie sobie krzywdy.
2. Zapewnia sobie jak najszybciej pomoc innego nauczyciela, pracownika szkoły.
3. W przypadku próby samobójczej wzywa pogotowie ratunkowe.
4. Niezwłocznie informuje dyrektora, wicedyrektora szkoły, wychowawcę o sytuacji zagrażającej życiu ucznia.
5. Informuje rodzica oraz zobowiązuje go do możliwie pilnego zgłoszenia się do szkoły.
6. Nauczyciel/pedagog/psycholog towarzyszy uczniowi w trakcie badania przez zespół ratunkowy.
7. Jeśli rodzic nie przybędzie do szkoły, a uczeń został zabrany do szpitala przez pogotowie ratunkowe, psycholog/pedagog/wychowawca telefonicznie ustala z rodzicem termin spotkania w szkole, na którym zostanie przedstawiony i omówiony problem, niepokojące zachowania świadczące o trudnej sytuacji dziecka oraz konieczności zapewnienia pomocy.
8. Rodzic podpisuje zobowiązanie, że dziecku zostanie zapewniona pomoc specjalistyczna (medyczna, terapeutyczna) i otrzymuje pisemną informację na temat oferty pomocy specjalistycznej – Załącznik 1.
9. Nauczyciel/pedagog/psycholog szkolny sporządza notatkę służbową ze zdarzenia, przesyła ją dyrekcji szkoły.
10. Wychowawca informuje zespół nauczycieli pracujących z uczniem o potrzebie monitorowania funkcjonowania ucznia i informowania o każdym niepokojącym zachowaniu.
11. Dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli;
12. Wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń, we współpracy z pedagogiem i psychologiem ze szczególną dbałością monitorują sytuację dziecka i współpracują z rodziną ucznia.
13. W przypadku braku współpracy rodzica ze szkołą, niewywiązania się z ustaleń i przy braku poprawy funkcjonowania ucznia wychowawca we współpracy ze specjalistami rozważa decyzję o skierowaniu do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną.

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń potrzebuje skorzystać z toalety podczas lekcji

1. Uczniowie mają prawo do korzystania z toalety w czasie przerw oraz w sytuacjach koniecznych w czasie lekcji, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
2. Uczeń wychodząc do toalety przemieszcza się z punktu A do punktu B, czyli z sali lekcyjnej do toalety, nie chodzi przy tym do automatu szkolnego, szatni, gabinetu pedagoga, świetlicy, czy do innego miejsca.
3. Wychowawcy okresowo przypominają uczniom zasadę, że z toalety należy korzystać przede wszystkim podczas przerw międzylekcyjnych, a opuszczenie sali podczas lekcji w celu skorzystania z toalety może mieć miejsce tylko w razie nagłej potrzeby fizjologicznej lub gdy do szkoły wpłynie od rodziców informacja o problemach zdrowotnych ucznia.
4. To nauczyciel zezwala uczniowi na opuszczenie klasy i wyjście do toalety podczas trwania lekcji. Uczniowi nie wolno wychodzić z klasy samodzielnie.
5. Nauczyciel ogranicza wyjścia tylko w wypadku, gdy są ewidentnie nadużywane lub zagrażają bezpieczeństwu.
6. Gdy uczeń klas 1-3 opuszcza salę nie zamyka za sobą drzwi klasy, a nauczyciel monitoruje przejście ucznia do toalety przez korytarz (jednocześnie sprawuje opiekę nad uczniami pozostającymi w sali).
7. W sytuacji, gdy uczeń nagminnie wychodzi do toalety w czasie lekcji, a nie jest to spowodowane stanem zdrowia, wychowawca podejmuje działania w celu rozpoznania przyczyn zaistniałej sytuacji.
8. Jeżeli uczeń nie wróci do klasy z toalety w przeciągu 5 minut, nauczyciel powiadamia telefonicznie o tym fakcie sekretarza szkoły w celu sprawdzenia obecności ucznia w łazience. W przypadku stwierdzenia nieobecności podopiecznego, powiadomiony zostaje Dyrektor szkoły oraz rodzice ucznia.

Załącznik 27

OGÓLNA PROCEDURA INTERWENCYJNA NA WYPADEK ZDARZEŃ KRYZYSOWYCH W SZKOLE.

1. OSZACUJ ZDARZENIE

- ✓ *ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia;*
- ✓ *pozyskaj kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło).*

2. WEZWIJ POMOC

- ✓ *zadzwoń na policję (997, 112), straż pożarną (998, 112), pogotowie ratunkowe (999, 112), b. rozpocznij realizację szkolnych procedur postępowania w sytuacji kryzysowej (w zależności od rodzaju zdarzenia);*
- ✓ *wezwij Szkolny Zespół Kryzysowy; d. w uzasadnionych sytuacjach - wezwij placówkę wsparcia.*

3. CHROŃ, ZAWIADAMIAJ

- ✓ *zawiadom przez ogłoszenie (lub w inny dostępny sposób) personel szkoły;*
- ✓ *chron (odizoluj) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo;*
- ✓ *podejmij działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi.*

4. ZABEZPIECZ BUDYNEK, TEREN I KIERUJ (w zależności od rodzaju zdarzenia)

- ✓ *upewnij się, że wszyscy pozostali uczniowie (personel) są bezpieczni;*
- ✓ *bądź w kontakcie z personelem szkoły, aby monitorować sytuację;*
- ✓ *łagodnie kieruj uczestnikami zdarzeń.*

5. CZEKAJ NA SŁUŻBY INTERWENIUJĄCE

- ✓ *zbiierz świadków, poszkodowanych w zdarzeniu jeśli to możliwe;*
- ✓ *idź do miejsca, z którego można zarządzać akcją i czekaj na wezwaną służbę;*
- ✓ *zbiierz kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań.*

6. USTABILIZUJ ELEMENTY SKŁADAJĄCE SIĘ NA SYTUACJE

- ✓ *zapewnij udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom);*
- ✓ *sprawdź obecność uczniów i personelu;*
- ✓ *zawiadom rodziców/opiekunów prawnych;*
- ✓ *zabezpiecz miejsce zdarzeń, ślady.*

7. WSPÓŁPRACUJ Z POLICJĄ LUB ODPOWIEDNIMI SŁUŻBAMI W ROZWIĄZANIU PROBLEMU

- ✓ *pozostań w miejscu zarządzania, wspieraj służby interweniujące;*
- ✓ *dostarczaj informacji, w tym specyficznych, dotyczących zdarzenia, szkoły; c. kieruj współpracą personelu ze służbami;*

8. ZAWIADOM, GDY SYTUACJA ZOSTANIE USTABILIZOWANA

- ✓ *powiadom rodziców/opiekunów prawnych;*
- ✓ *współpracuj z służbami w działaniach po zdarzeniu;*
- ✓ *powiadom, uspokój personel;*

9. ZAINICJUJ DZIAŁANIA NAPRAWCZE

- ✓ *powiadom organ nadzoru;*
- ✓ *zrób odprawę personelu;*
- ✓ *poproś o pomoc instytucje wsparcia specjalistycznego*
- ✓ *zaplanuj wznowienia rutynowych działań szkoły.*

PROCEDURY REAGOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ:

I. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły:

1. Ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)
2. Wycisz i uspokój uczniów
3. Zaopiekuj się uczniami, którzy potrzebują pomocy
4. Poinformuj policję wysyłając SMS -y
5. Zasłoń okno, zgaś światło
6. Nie przemieszczaj się
7. Stań poniżej linii okien, zejź z światła
8. Zejź z linii strzału, połoź się na podłodze
9. Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
10. Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji same je otworzą.

II. W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika .
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika
6. Nie zwracaj na siebie uwagi
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny
8. Nie oszukuj terrorysty
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty

III. W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi
3. Połoź się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom
5. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami
7. Odpowiadaj na pytania
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazane miejsce
10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych

IV. W przypadku otrzymania informacji o podejrzeniu podłożenia ładunku wybuchowego lub innego środka rażenia zbiorowego:

1. Dyrektor szkoły bądź osoba zastępująca go, dokonuje analizy otrzymanej informacji oraz podejmuje następujące działania: powiadamia Policję o zagrożeniu podejmuje decyzję o przerwaniu pracy szkoły, w tym prowadzeniu lekcji.
2. Podejmuje decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji pracowników i uczniów w trybie alarmowym.
3. Do czasu przybycia Policji, dyrektor /lub osoba upoważniona/ kieruje działaniami.
4. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, hole, toalety, piwnice, strychy oraz najbliższe otoczenie) powinny być sprawdzone przez pracowników obsługi administracyjnej
5. Nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń i rzeczy podejrzanych
6. O lokalizacji podejrzanych przedmiotów należy powiadomić kierującego akcją (policja) lub inne osoby z bezpośredniego otoczenia.
7. Miejsce to odizolować przed dostępem innych.
8. Zebrać uczniów w bezpiecznym miejscu (poza terenem szkoły) i policzyć osoby ewakuowane (odpowiedzialni – pracownicy szkoły).

V. W razie podłożenia ładunku wybuchowego:

1. Poinformuj niezwłocznie dyrektora szkoły o otrzymaniu zgłoszenia
2. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby
3. W razie sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
4. Nie używaj telefonu komórkowego (zagrożenie eksplozją ładunku)
5. Sprawdź, czy w sali lekcyjnej nie znajdują się podejrzane pakunki
6. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
7. W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
8. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru ich dzieci

VI. W sytuacji podłożenia podejrzanego pakunku:

1. Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
2. Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
4. Poinformuj dyrektora szkoły o pakunku
5. Dyrektor decyduje o wszczęciu alarmu i powiadamia odpowiednie służby
6. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
7. Nie używaj telefonu komórkowego
8. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
9. W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi

10. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

VII. Na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły:

1. Dyrektor szkoły alarmuje wszystkich przebywających na jej terenie
2. Dyrektor zarządza, aby osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły
3. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe
4. W budynku szkoły nauczyciele i inni pracownicy zamykają okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączają klimatyzację
5. W miarę możliwości gromadzić należy podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry i przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych
6. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

VIII. W sytuacji, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną :

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
2. Powiadomić dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną.
3. Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
4. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
5. Opuścić pomieszczenie, z podejrzaną substancją i nie wpuszczać do niego innych osób.
6. Dyrektor ogłasza alarm i powiadamia służby.
7. Wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły, dyrektor ewakuuje do wnętrza szkoły.
8. W szkole pracownicy – zamykają i uszczelniają okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączają klimatyzację.
9. Budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami należy odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
10. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb.